

سال مار و جیب‌های بیمار و با مار!

تمنای بیشتر دیده شدن

درباره عکسی از آيسان اسلامي و نويد محمدزاده

همین اول ماجرا بگویم آدمیزاد به حکم انسان بودن و به حکم آزادی می‌تواند با هر کس که دلش خواست عکس بگیرد و هر کجا که دوست داشت منتشرش کند.

یکی دوروز است که فضای مجازی پر شده از عکس‌های دیدار آيسان اسلامي و نويد محمدزاده، در واکنش به انتشار این عکس اما اظهارنظرهای شاد و عجیبی در فضای فرهنگی و غیرفرهنگی کشور پیچیده است. عده‌ای در مقام قیاس فلان بازیگر با آقای محمدزاده مقالات بلند و بالایی نوشته‌اند و عده دیگر انتشار این عکس را وهن بازیگری دانسته‌اند. گروهی هم از راه رسیده و نرسیده نه بدتر طرف اول و دوم را جلوی چشم‌شان آوردند. مسلم است از آنجا که بستر انتشار این محتوای مجازی است بنابراین عده‌ای طرفدار پروپاقرص هم هستند که به حکم هر چه آن خسرو کند شیرین بود، شروع به قربان صدقه رفتن دو طرف ماجرا کرده‌اند. حساب فحاشان و فن‌ها که سوای این نوشتار است. اما روی سخنم به آن دست‌از مقاله‌نویس هاست که یک طرف را روشن‌فکر و صاحب هنر دیدند و طرف دیگر را اوده و احقم. واقعیت اما این است که موضوع، مواجهه با پدیده سلبریتی است. در تعریف، سلبریتی به کسی گفته می‌شود که به دلیل شهرت، موفقیت، یا حضور گسترده در رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی، توجه عموم را به خود جلب می‌کند و در جامعه شناخته می‌شود. با این تعریف هم آيسان اسلامي هم نويد محمدزاده سلبریتی به حساب می‌آیند. با این تفاوت که آقای بازیگر اعتبارش را از سینمای وطنی، نهاده، بنیادهای رسمی، وزارت خانه‌ها و پلتفرم وطنی به دست آورده و آقای بلاگر اعتبارش را با وجود خودش ساخته. حالا اینکه این وجود چطور توانسته بدون صداوسیما و... جمع کثیری را دنبال خودش بکشد بحث دیگری است. اما وقتی مقاله‌نویس و روشن‌فکر سلفی دوفره این دو سلبریتی را درون شأن آقای بازیگر می‌دانند یکی باید پیدا شود و بپرسد حقیقتاً نوید، چه چیزی بیشتر از آيسان دارد؟ تمام ماجرا این است که دو سلبریتی با هم عکس گرفته‌اند و برای بیشتر دیده شدن منتشرش کرده‌اند. اتفاقاً درست به هدف زدن و بیشتر و بیشتر دیده شدند. ته حرفم این است که نويد محمدزاده در بهترین حالت یک بازیگر سلبریتی است. بنابراین توقع روشن‌فکر بودن، جای درست تاریخ‌ایستادن سالبه به انتفاي موضوع است.

دیدار شبانه عراقچی و گروسی در تهران

گروه خبر: مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، شب گذشته وارد تهران شد و با وزیر امور خارجه کشورمان دیدار کرد. رافائل گروسی که در سفری از پیش اعلام‌شده به تهران آمده، در فرودگاه مهرآباد مورد استقبال بهروز کمالوندی، سخنگوی سازمان انرژی اتمی قرار گرفت و سپس در محل وزارت امور خارجه حاضر شد. در وزارت خارجه، سیدعباس عراقچی، وزیر امور خارجه همراه با کاظم غریب‌آبادی، معاون امور حقوقی و بین‌المللی خود از گروسی استقبال کردند. پس از این استقبال، دیدار مدیرکل آژانس و وزیر امور خارجه در محل این وزارتخانه برگزار شد. مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی با انتشار پیامی در شبکه اجتماعی ایکس، دیدار با سید عباس عراقچی، وزیر امور خارجه ایران را مهم ارزیابی کرد. رافائل گروسی در پیام خود نوشت: «مهم بود که در جریان سفر بموقعم به ایران با وزیر خارجه دیدار کنم». وی افزود: «همکاری با آژانس برای ارائه تضمین‌های قابل اعتماد درباره ماهیت صلح‌آمیز برنامه هسته‌ای ایران، در زمانی که دیپلماسی به‌شدت مورد نیاز است، ضروری و اجتناب‌ناپذیر است.»

▼ نقش آژانس در توافق احتمالی

گروسی پیش از سفر به تهران، در گفت‌وگویی با روزنامه فرانسوی لوموند، درباره مذاکرات ایران و آمریکا گفته بود: «ما بخشی از گفت‌وگوی دوجانبه بین‌آقایان عراقچی و ویتکاف نیستیم، اما نسبت به آن بی‌تفاوت هم نیستیم. آنها خوب می‌دانند که ما باید نظر خود را در مورد هر توافق احتمالی اعلام کنیم، زیرا ما مسئول راستی آزمایی آن خواهیم بود. به همین دلیل، ما از قبل تبادل نظرهای غیررسمی را با آن‌ها آغاز کرده‌ایم.» گروسی همچنین اظهار داشت: «به محض اینکه متنی با مفاد مشخص وجود داشته باشد، از ما خواسته می‌شود تا در مورد رویه‌ها و گستره بازرسی‌هایی که باید اجرا شوند، نظر خود را اعلام کنیم.»

▼ واکنش‌ها به ویتکاف

در آستانه دور دوم مذاکرات ایران و آمریکا، استیو ویتکاف، نماینده ترامپ در امور خاورمیانه و رئیس هیئت دیپلماتیک ایالات متحده در این گفت‌وگوها، اظهارات متناقضی درباره ایران داشت. او ابتدا در گفت‌وگو با فاکس نیوز، از غنی‌سازی ۳/۶۷ درصدی صحبت و سپس برخی اتهامات قدیمی راجع به برنامه موشکی ایران را تکرار کرد. پس از آن در پستی که حساب رسمی دفتر او در شبکه توییتر (ایکس) منتشر کرد، او «توقف و نابودی برنامه غنی‌سازی و تسلیحات هسته‌ای ایران» را مطرح کرد. عراقچی روز گذشته در حاشیه جلسه هیئت دولت، نسبت به اظهارات متناقض ویتکاف واکنش نشان داد. وزیر امور خارجه گفت: «اظهارات مختلف و بعضاً مواضع متضادی را از طرف مقامات آمریکایی شنیده‌ایم که اصلاً کمک‌کننده به روند مناسب مذاکراتی نخواهد بود. با این حال ما باید در جلسه مذاکره از نظرات واقعی آنان مطلع شویم. اگر با مواضع سازنده‌ای بایند امیلولریم مذاکره در خصوص چارچوب یک توافق محتمل را بتوانیم شروع کنیم.» عراقچی ادامه داد: «موضوع و عملکرد ما روشن است. آن‌ها با اعمال فشار هیچ چیز را به دست نخواهند آورد. اگر مذاکره براساس موضع برابر و در فضای محترمانه باشد می‌تواند به پیش‌برود اما از طریق فشار چیزی حاصل نخواهد شد.» رئیس دستگاه دیپلماسی تأکید کرد: «غنی‌سازی ایران یک امر واقعی و پذیرفته‌شده است. ما برای اعتمادسازی در خصوص نگرانی‌های احتمالی داریم اما اصل موضوع غنی‌سازی قابل مذاکره نیست.» اسماعیل بقائی، سخنگوی دستگاه دیپلماسی نیز در واکنش به این اظهارات در توییتر نوشت: «جایگاهی مکان دروازه در فوتبال یک خطای حرفه‌ای و یک حرکت غیرمنصفانه است. اما در دیپلماسی چنین حرکتی (که توسط عناصر تندرو فاقد درک منطقی / هنر مذاکره معقول ترویج می‌شود) می‌تواند هر شروعی را در معرض تخریب قرار دهد. چنین حرکتی می‌تواند به منزله عدم جدیت و حسن‌نیت تلقی شود. ما هنوز در مرحله آزمایش هستیم....»

▼ مسقط بارم؟

در روزی که گذشت، مسئله محل برگزاری دور دوم مذاکرات غیرمستقیم ایران و ایالات متحده، بار دیگر در معرض توجه قرار گرفت. ابتدا اعلام شد که دور دوم مذاکرات در رم برگزار خواهد شد و وزیر خارجه هلند و ایتالیا این خبر را اعلام کردند اما سپس اعلام شد که دور دوم مذاکرات نیز در مسقط برگزار خواهد شد. شب گذشته اما بار دیگر نام رم مطرح شد. خبرگزاری مهر در این باره نوشت: «علت تغییر محل دور دوم گفت‌وگوهای ایران و آمریکا از مسقط عمان به رم ایتالیا، مهیا نبودن شرایط میزبانی طرف عمانی بوده است.» تا لحظه تنظیم این گزارش، واکنشی از سوی دستگاه دیپلماسی ایران نسبت به تأیید یا تکذیب این خبر نشان داده نشد.

راهبری که ماموریت بررسی گزینه‌های مناسب برای پست‌های وزارتی و مدیریت‌های ارشد را انجام می‌داد، برعهده ظریف گذاشته شد. هر چند ظریف پس از مشخص شدن گزینه‌ها اعلام کرد که چقدر از افراد فهرست خروجی شورای مذکور و کمیته‌های آن هستند. در نهایت نیز پزشکیان ۱۳ مرداد ۱۴۰۳ ظریف را به عنوان معاون راهبردی خود و مسئول مرکز بررسی‌های استراتژیک منصوب کرد؛ حکمی که تا ۲۶ فروردین دوام آورد. نکته جالب توجه این است که استعفاي ظریف از معاونت راهبردی رئیس‌جمهور هیچ‌گاه به طور رسمی اعلام نشد. ظریف یک روز پس از تشکر پزشکیان از او و انتشار رسمی خبری جایگزینی محسن اسماعیلی، شعری در شبکه‌های اجتماعی، خطاب به مردم ایران منتشر کرد: «ما را سری‌ست با تو که گر خلق روزگار / دشمن شوند و سر برود هم بر آن سریم / گفתי ز خاک بيشترند اهل عشق من / از خاک بيشتر نه که از خاک کم‌تریم.»

▼ تکلیف وزارت اقتصاد

دیگر قصه مشابه ظریف در دولت چهاردهم، قصه علی طیب‌نیا، اقتصاددان و استاد دانشگاه تهران است که او را به‌عنوان وزیر اقتصاد دولت اول روحانی می‌شناسیم. پزشکیان با صدور حکم اسماعیلی، تکلیف دو کرسی خالی دولتش را مشخص کرد اما همچنان وزیر اقتصاد ندارد. وزارت اقتصاد پس از عزل عبدالناصر همتی توسط مجلس در ۱۲ اسفند، تاکنون ۴۷ روز است که با سرپرست اداره می‌شود. طبق قانون، رئیس‌جمهور باید ظرف سه ماه گزینه خود را به مجلس معرفی کند. اداره یک وزارتخانه توسط سرپرست پس از پایان سه ماه، تنها با مجوز مقام رهبری ممکن است. سیدرحمت‌الله اکرمی، از ۱۲ اسفند تاکنون با حکم مسعود پزشکیان وزارت اقتصاد مدیریت می‌کند. عدم معرفی وزیر پیشنهادی از سوی دولت علاوه بر اینکه باعث انتقاد مخالفان دولت شده، اعتراضاتی را نیز از سوی حامیان پزشکیان به دنبال داشته است. در این ۴۷ روز، نام‌های مختلفی به صورت غیررسمی شنیده شد اما در نهایت ناگهان شاهد این بودیم که نام علی طیب‌نیا، از سوی جعفر قائم‌پناه، معاون اجرایی رئیس‌جمهور مطرح شد. قائم‌پناه گفت: «پس از بررسی‌های کارشناسی و جلسات متعدد، فهرستی از افراد شایسته را برای تصدی مسئولیت وزارت امور اقتصادی و دارایی به رئیس‌جمهور پیشنهاد کرده‌ایم که در رأس آن دکتر علی طیب‌نیا قرار دارد.» قائم‌پناه نام طیب‌نیا را روز ۲۳ فروردین مطرح کرد و او تا لحظه تنظیم این گزارش هیچ واکنشی نسبت به طرح نامش نداشته است. هر آنچه شنیده می‌شود، گمانه‌زنی و شایعات است. گمانه‌زنی‌هایی مبنی بر اینکه طیب‌نیا شروطی برای حضورش مشخص کرده که یک مدیر باشد و دیگری نباشد، یا اینکه فرماندهی اقتصادی را شخصاً به دست بگیرد. حتی حضور او از سوی یکی از نزدیکانش تکذیب نیز شده است. اما باز هم مشخص نیست در این خصوص کدام خبر درست و کدام یک نادرست است. علی طیب‌نیا نیز که یکی از هم‌راهن پزشکیان در دوران انتخابات بود، خیلی زود کنار رفت. گفته می‌شود کنار گذاشته شدن یا رفتن او از دولت هم شبیه همان بند «تخ‌های درون دولت» است که ظریف در پیام روز ۱۳ اسفندش نوشت. مسعود پزشکیان روز ۱۴ مرداد طیب‌نیا را به‌عنوان مشاور عالی رئیس‌جمهور منصوب کرد. اما چند ماه بیشتر طول نکشید و اواخر سال بود که متوجه شدیم طیب‌نیا نیز دولت را ترک کرده است. اینکه چرا نام او دوباره به این شکل مطرح شده، نامشخص است.

از خروج یکجانبه آمریکا از برجام و اعمال شدیدترین تحریم‌های تاریخ علیه ملت ایران، عملاً هیچ منفعت اقتصادی قابل توجهی از برجام باقی نمانده است که رفع محدودیت‌های FATF، امکان دستیابی به آن را فراهم سازد. بدین ترتیب، اساساً موضوعیت پیگیری الحاق به این دو کنوانسیون منتفی گردیده است.»

آنها در نکته دور خود تأکید کردند: «علی‌رغم تشدید بی‌سابقه فشارها و تحریم‌ها، جمهوری اسلامی ایران موفق شده است با طراحی و اجرای سازوکارهای هوشمندانه و چندلایه، بخش قابل توجهی از تحریم‌ها را خنثی نموده و مسیر تجارت خارجی خود را فعال نگاه دارد. صادرات بیش از یک میلیون و نهصد هزار بشکه نفت در روز و دستیابی به رکورد سالانه ۶۰ میلیارد دلار صادرات غیرنفتی، گواهی بر ناکامی سیاست فشار حداکثری است؛ امری که وزیر فعلی خزانه‌داری و وزیر سابق امور خارجه ایالات متحده آمریکا نیز به موفقیت ایران در بی‌اثر کردن تحریم‌ها اذعان کرده‌اند. شایان ذکر است حجم تجارت خارجی کشور در سال ۱۴۰۳ از سطح آن در سال‌های اجرای برجام فراتر رفته است.»

در نکته سوم این نامه آمده است: «دولت کنونی ایالات متحده، از بدو استقرار، تشدید فشارها بر ایران را در دستور کار قرار داده و FATF را به مثابه ابزاری برای مسدود کردن مسیرهای تجاری و مالی ایران معرفی نموده است. در چنین شرایط خطیری، پذیرش و اجرای توصیه‌های نهادهی که عملاً در جهت اهداف تحریمی آمریکا عمل می‌کند، یک خطای راهبردی است. این اقدام می‌تواند با افزایش شفافیت ناخواسته و افشای اطلاعات حساس تجاری، به مختل شدن شبکه‌های فعال در خنثی‌سازی تحریم‌ها منجر شود.»

نمایندگان مجلس در پایان نامه خود به رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام نوشتند: «مسئولیت چنین پیامد بسیار زیان‌باری متوجه تصویب‌کنندگان این لوایح خواهد بود؟ اکنون که ایالات متحده و رژیم صهیونیستی، تمامی ظرفیت خود را برای اعمال فشار بر ایران به کار گرفته‌اند و هم‌زمان، بر برخی کشورهای اروپایی نیز تهدید به فعال‌سازی مکانیسم ماشه و بازگرداندن تحریم‌های شورای امنیت می‌کنند، تصویب الحاق ایران به این کنوانسیون‌ها می‌تواند تبعات مخربی برای منافع ملی در پی داشته باشد. مطالبه نمایندگان مجلس شورای اسلامی از اعضای محترم مجمع تشخیص مصلحت نظام آن است که ضمن در نظر گرفتن شرایط حساس کنونی، تا زمان رفع کامل تهدید فعال‌سازی مکانیسم ماشه، از هرگونه اعلام موافقت با الحاق ایران به کنوانسیون‌های مذکور امتناع کنند. همچنین، هرگونه بررسی مجدد یا موافقت احتمالی در آینده، باید به لغو کامل و مؤثر تمامی تحریم‌ها، مطابق با الزامات قانون «اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها و صیانت از حقوق ملت ایران»، منوط شود.»